

1:8 The building blocks of Creation

1. Mishlei 8:22-23

ד' קִנְנִי רֵאשִׁית דְּרֹכּוֹ קֶדֶם מִפְּעֻלָּיו מֵאֶז: מְעוֹלָם נִסְכַּתִּי מֵרֵאשִׁית מִקְדָּמִי אֶרֶץ:

HaShem formed me, the first of His path, before His works from then. From eternity I was selected; from the beginning, from before the land.

2. Midrash, Bereishit Rabbah 1:8

רבי יהושע בן לוי בשם ר' לוי אמר זה שהוא בונה צריך ששה דברים, מים, ועפר, ועצים, ואבנים, וקנים, וברזל, וא"ת עשיר הוא ואינו צריך לקנים, הרי הוא צריך לקני המדה שנאמר (יחזקאל מ) ופתיל פשתים בידו וקנה המדה, כך התורה קדמה אותן שש קדימות, קדם, ומאז, ומעולם, ומראש, ומקדמי תרין, בפרשה ד' קנני.

R' Yehoshua ben Levi cited R' Levi: One who builds requires six things: Water, dirt, wood, stone, reeds and iron. If you will posit a wealthy person who does not need reeds, he still needs a measuring stick, as in Yechezkel 40:3, "He held a rope of flax in his hand, and a measuring stick." So, too, the Torah preceded them with six precedents: "before", "from then", "from eternity", "from the beginning", and "from before" is two, in the portion of "HaShem formed me".

3. Midrash, Bereishit Rabbah 1:4 – Part 1

בראשית ברא אלקים, ששה דברים קדמו לבריאת העולם, יש מהן שנבראו, ויש מהן שעלו במחשבה להבראות: התורה והכסא הכבוד נבראו... האבות וישראל ובית המקדש ושמו של משיח עלו במחשבה להבראות... ר' אהבה ברבי זעירא אמר אף התשובה שנאמר (שם צ) בטרם הרים יולדו, ואותה השעה תשב אנוש עד דכא וגו' [ותאמר שובו בני אדם]

"In the beginning, Gd created" – Six things preceded creation of the world; some of them were created, some were planned for creation: Torah and the Throne of Glory were created... The Ancestors, Israel, the Temple and the Name of Mashiach were planned for creation... Rav Ahavah son of R' Zeira said: Repentance was also created, from Psalms 90:2 – "Before mountains were born" and then "You reduce Man to contrition [and You say: Repent, sons of Man!]"

4. Midrash, Bereishit Rabbah 1:4 – Part 3

א"ר בנאי העולם ומלואו לא נברא אלא בזכות התורה, שנאמר (משלי ג) ד' בחכמה יסד ארץ וגו',

רבי ברכיה אמר בזכות משה שנאמר (דברים לג) וירא ראשית לו, ר' הונא בשם ר' מתנה אמר בזכות ג' דברים נברא העולם, בזכות חלה, ובזכות מעשרות, ובזכות בכורים, ומה טעם בראשית ברא אלקים, ואין ראשית אלא חלה, שנאמר (במדבר טו) ראשית עריסותיכם, ואין ראשית אלא מעשרות, היך דאת אמר (דברים יח) ראשית דגנג, ואין ראשית אלא בכורים שנאמר (שמות כג) ראשית בכורי אדמתך וגו'.

R' Benai said: This world and all in it were created only in the merit of Torah, from Proverbs 3:19 – "Gd founded the land with wisdom."

R' Berechiah said: In the merit of Moshe, from Deuteronomy 33:21 – "And he chose the first for himself [for there the portion of the lawgiver was hidden]."

R' Huna said in the name of R' Matnah: The world was created in the merit of three things: Challah-tithe, produce-tithes and first fruits...

1:9 Was something here first?

5. Bereishit 1:1-2

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ הִיְתְּמָה תְהוֹ וְבוּהוּ וְחָשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם

In the beginning, Gd created the heavens and the earth. And the earth was *tohu* and *bohu*, and darkness was on the face of the depths, and the spirit of Gd floated on the face of the water.

6. Midrash, Bereishit Rabbah 1:9

פילוסופי אחד שאל את רבן גמליאל, אמר ליה צייר גדול הוא אלקיכם, אלא שמצא סממנים טובים שסייעו אותו תוהו, ובוהו, וחושך, ורוח, ומים, ותהומות, אמר ליה תיפח רוחיה דההוא גברא, כולהון כתיב בהן בריאה, תוהו ובוהו שנאמר (ישעיה מה) עושה שלום ובורא רע, חושך, יוצר אור וגו', מים (תהלים קמח) הללוהו שמי השמים והמים, למה שצוה ונבראו, רוח (עמוס ד) כי הנה יוצר הרים ובורא רוח, תהומות (משלי ח) באין תהומות חוללתי.

A philosopher challenged Rabban Gamliel: Your Gd is a great artist, but He found good dyes which assisted Him: *Tohu, bohu*, darkness, wind, water and the depths!

Rabban Gamliel replied: May that man's spirit blow! "Creation" is recorded for each of those:

- *Tohu* and *bohu* – Yeshayah 45:7 – "He makes peace and creates evil."
- Darkness – Yeshayah 45:7 – "He forms light and creates darkness."
- Water – Tehillim 148:4 – "Praise Him, the heights of the heavens and the water," why? "For He commanded, and they were created."
- Wind – Amos 4:13 – "For He is the former of mountains and creator of wind."
- Depths – Mishlei 8:24 – "When there were no depths, I was birthed."

7. Midrash, Bereishit Rabbah 1:5 – Part 3

בנוהג שבעולם מלך ב"ו בונה פלטין במקום הביבים, ובמקום האשפה, ובמקום הסריות, כל מי שהוא בא לומר 'פלטין זו בנויה במקום הביבים ובמקום האשפה ובמקום הסריות' אינו פוגם? כך כל מי שהוא בא לומר 'העוה"ז נברא מתוך תוהו ובוהו' אינו פוגם? אתמהה! ר' הונא בשם בר קפרא אמר אילולי שהדבר כתוב אי אפשר לאמרו, 'בראשית ברא אלקים', מנין הן? 'והארץ היתה תהו ובהו'.

Normally, if a flesh and blood king were to build a palace in a place of sewers, trash and decomposition, wouldn't it be degrading [the palace] if someone said, "This palace is built in a place of sweets, trash and decomposition"? So, too, isn't one degrading [Creation] when he says, "This world was created from *tohu* and *bohu*"? This is shocking!

R' Huna cited Bar Kappara: Were it not written, one could not say it: "In the beginning, Gd created" – from where? "And the land was *tohu* and *bohu*."

8. R' Shemuel Yafeh Ashkenazi, Yefeh Toar to Bereishit Rabbah 1:9

ואין רע אלא תהו ובוהו, שהם הרע המוחלט, העדר הישות

"Ra" is only *tohu* and *bohu*, which are true "ra", absence of existence.

9. R' Shemuel Yafeh Ashkenazi, Yefeh Mareh, cited in Maharsha to Chagigah 16a

וכתב בעל יפה מראה וקשה... מהו הפגם שהוא פוגם בכבוד ד' דאדרבה כבודו הוא כי זה כחו הוא להמציא מאין המוחלט כו' ולכן נראה כמ"ש הרמב"ן דתוהו הוא החומר הראשון הנקרא ליונים היולי כו' והשתא מי שאומר שהעולם נברא מתוך תוהו ובוהו פוגם במה שמפרש מה שנזכר בתורה ברמז לפי שאין ראוי לייחס אליו ית' אלא בריאת הדברים בשלימות לא הויה החסרה דאין זה כבודו שההיולי נמצא בכח ואין לו צורה מעצמה כו'

The Yefeh Mareh wrote: This is difficult... What degradation is he performing to Divine honour? Just the opposite, it is His strength, producing from absolute absence! It appears to be as Ramban said, that *tohu* is the first material, which the Greeks termed *Hylean*... One who says that the world was created from *tohu* and *bohu* degrades by explaining that which the Torah only hinted. It is appropriate to assign to Gd only that He created things in their complete state, without deficiency, for this is not His honour, for the *Hylean* exists in the abstract, not in independent form...